

Uitleg duivensport

Deze tekst is geschreven voor leerlingen die graag wat meer willen weten over postduiven en die hierover willen vertellen. Je kunt het gebruiken wanneer je een spreekbeurt wilt houden. Of wanneer je iemand kent die postduiven heeft en zelf erachter wilt komen of het ook wat voor jou is.

Als je dit gelezen hebt, weet je in ieder geval hoe je de postduiven moet verzorgen en dat is natuurlijk het belangrijkste als je duiven gaat houden. Wanneer je een goed baasje (goede verzorger) bent, zullen ze het naar de zin hebben en gezond blijven. Van gezonde duiven kun je echt genieten als ze rond je huis vliegen.

Maar je kunt nog veel meer over duiven leren, bijvoorbeeld hoe je met duiven kunt kweken en op welke manier wedstrijden met postduiven worden gehouden. Heel spannende wedstrijden!

Wil je na het lezen nog meer weten, kijk dan eens verder op www.duivensportbond.nl. Daar vind je ook informatie over hoe je lid kunt worden van een postduivenvereniging. Vragen kun je ook per email stellen via info@duivensportbond.nl.

Het is uiteraard niet de bedoeling dat je onderstaande tekst gewoon knipt en plakt. Dus lees het lekker door en maak er je eigen verhaal van. Er zijn ook foto's beschikbaar om te laten zien, maar als je zelf duivenmelkers (dat is de bijnaam voor mensen die duiven houden) kent, is het natuurlijk leuker en beter als je zelf wat foto's maakt.

De postduif

- *Afstamming*

Niet alle duiven die je tegenkomt zijn postduiven. Je hebt heel veel soorten duiven, wilde en tamme. De postduif stamt af van een wilde duif, de rotsduif. Heel lang geleden besloten mensen deze duiven in duiventorens te gaan houden, vooral om ze op te kunnen eten, en zo ontstond de tamme duif. Men had ook gauw door dat je met duiven berichten kunt overbrengen. Dat komt omdat een duif altijd terugvliegt naar de plaats waar hij is geboren (woont).

Tussen 1815 en 1825 ontstond in België de hobby om duiven te kweken die snel naar hun hok terugkeerden. Vanuit België verspreidde de hobby zich over Europa en later over de hele wereld. Ook in Nederland werd duiven houden populair.

Behalve postduiven zijn er nog veel andere tamme duivensoorten. Over de hele wereld zijn er ongeveer 500 duivenrassen bekend. Het gaat dan om sierduiven die speciaal voor de kleur of de lichaamsvorm worden gekweekt. Alleen de postduif is geschikt om lange afstanden te vliegen.

- *Uiterlijk*

Wanneer je aan een postduif denkt, dan zul je in de meeste gevallen een blauwgrijze vogel voor je zien. Maar niet alle postduiven zien er zo uit. Er zijn ook rode duiven, maar bijvoorbeeld ook bijna helemaal zwarte en helemaal witte. De kop hoeft niet uit één kleur te bestaan en ook de vleugels kunnen verschillende kleuren en patronen hebben. Kijk maar eens naar de verschillen op de foto's. De hals van volwassen duiven heeft meestal een blinkende groene kleur. (foto's 1 t/m 8)

- *Mannetjes en vrouwtjes*

Een mannetjesduif heet doffer en een vrouwtjesduif noemen we een duivin. Het verschil is niet altijd even gemakkelijk te zien. Zowel bij de doffer als bij de duivin liggen de geslachtsorganen binnen in het lichaam. Doffers zijn meestal krachtiger gebouwd en hebben grotere neusdoppen.

(foto's 9, 10, 11)

- *Lichaamsbouw*

Een postduif is in staat om snel en lang te vliegen. De lichaamsbouw van de duif is hier helemaal op aangepast. Zo zijn bijvoorbeeld de meeste botten hol van binnen, waardoor een duif minder zwaar is. Ook heeft een postduif twee hele sterke borstspieren. Deze spieren worden gebruikt voor het op en neer bewegen van de vleugels.

De verzorging

- *Eten en drinken*

Net zoals jij en ik moet een postduif elke dag eten en drinken. Een duif eet per dag ongeveer 30 tot 40 gram en drinkt per dag zo'n 50 ml water. Minstens één keer per dag moeten de duiven schoon drinkwater krijgen. Daarnaast eten ze een mengeling van zaden en granen. In het dit voer zitten bijvoorbeeld tarwe, maïs, erwten en zonnebloempitten. Het ligt een beetje aan het seizoen en aan de voorkeur van de duivenliefhebber welke mengeling gegeven wordt. Om het voer in de maag beter fijn te kunnen malen, pikken duiven kleine steentjes op. Je kunt ze hiervoor bakjes grit geven. Verder eten de duiven nog groenvoer. Duiven eten bijvoorbeeld graag sla of in kleine blokjes gesneden wortels. Sommige duivenliefhebbers leren hun duiven pinda's eten. Natuurlijk wel pinda's zonder zout. [\(foto 12\)](#)

- *Schoonmaken*

Het hok van de duiven moet je regelmatig schoonmaken. Dit doe je met een krabber. Je krabt hiermee heel gemakkelijk de mest van de vloer, uit de broedhokjes en van de zitschapjes. Het lijkt een vies werkje, maar dat valt best mee. En als je duiven goed tam zijn, komen ze, terwijl je bezig bent, gezellig even op je schouder zitten.

Er zijn allerlei ziekten die door de uitwerpselen van de ene duif op de andere duif kunnen worden overgedragen. De meeste duivenhouders maken het hok daarom één keer per dag schoon.

- *In bad*

Duiven vinden het fijn om af en toe in bad te gaan. Je vult een bak met ongeveer 10 cm water. Zet deze bak in de tuin of eventueel in het hok. Let erop dat in het laatste geval de grond niet te nat wordt, want een vochtig hok is niet goed voor de duiven. Als het bad buiten in de tuin wordt gezet, kunnen de duiven zoveel spetteren als ze willen. Eén keer in de week een bad neerzetten is genoeg. [\(foto 13\)](#)

- *Inenten*

Tegen sommige ziekten kunnen duiven worden ingeënt. Als je met de duiven aan wedstrijden of tentoonstellingen wilt meedoen, dan is een jaarlijkse enting tegen de ziekte Paramyxo verplicht.

Het hok

Een duivenhok hoeft niet echt groot te zijn. De grootte van het hok hangt vooral af van de ruimte die je hebt, het aantal duiven dat je wilt houden en natuurlijk hoeveel geld je eraan kunt besteden. Je kunt ongeveer twee tot drie duiven houden in een ruimte van een kubieke meter. Hebben de duiven minder ruimte, dan is het hok overbevolkt en dat gaat ten koste van de gezondheid van de duiven.

- *Een goed hok*

Een goed duivenhok is in ieder geval droog en tochtvrij en het meest belangrijk is dat de duiven zich er thuis voelen. Natuurlijk moet het hok ook voor jezelf geschikt zijn. Je moet het bijvoorbeeld goed kunnen schoonmaken.

Het beste is wanneer de voorkant van het hok op het zuiden of zuidoosten is gericht.

- *De inrichting*

In het hok heb je drinkbakken en voederbakken staan. Verder zorg je ervoor dat de duiven zitschapjes hebben, zodat ze hoog kunnen zitten. Als je ook jonge duiven wilt kweken, heb je broekhokken nodig. Een broedhok is ongeveer 40x40x40 cm groot.

Wanneer de duiven buiten hebben rondgevlogen, moeten ze zelf weer terug het hok in kunnen. Er moet daarom een zogenaamde invliegklep zijn. (foto 14, 15 en 16)

- *Vergunning*

Voor het plaatsen van een duivenhok moet je soms toestemming hebben van de gemeente. Informeer, voordat je het hok neerzet, altijd eerst of dat nodig is.

Van ei tot vliegende postduif

Wanneer je een doffer en een duivin bij elkaar zet omdat je graag jonge duifjes wilt, heet dat koppelen. Wanneer ze een tijdje bij elkaar zitten, zullen ze gaan paren.

- *Eitjes leggen*

Na het paren legt de duivin na ongeveer 10 dagen het eerste ei en twee dagen later het tweede ei. Het ei moet gelegd worden in een nest. Hiervoor zet je een broedschotel in een broedhok. Als nestmateriaal kun je het beste tabaksstelen gebruiken. Je zult zien dat de duiven buiten ook takjes gaan verzamelen voor het nest.

De doffer en duivin beginnen na het leggen van het tweede ei met broeden. Dat doen ze om de beurt. Na ongeveer 18 dagen komt het eerste ei uit en even daarna het tweede ei. Duiven worden blind en naakt (met wat geel dons bedekt) geboren. Na zes dagen opent een jonge duif de ogen.

(foto's 17-20)

- *Kropmelk*

Een duifje dat net uit het ei is, krijgt van de ouders zogenaamd 'kropmelk', een soort pap. Een krop is een holte in de keel, waar het eten tijdelijk wordt opgeslagen. Na ongeveer een week krijgen de jongen geen kropmelk meer, maar granen. De ouders maken dat wel eerst nog zacht in de krop. Als een duif ongeveer 25 dagen oud is, moet hij voor zichzelf gaan zorgen.

(foto's 21 en 22)

- *Zelfstandig*

Duifjes die bij de ouders weggaan, moeten op eigen poten gaan staan en zelf gaan eten en drinken. Als ze het drinken niet zelf kunnen vinden, zul je in het begin misschien wat moeten helpen. Als een jong duifje de eerste dagen als het zelfstandig is, veel met de oogjes knipt en de oogjes dicht houdt, drinkt het niet zelf. Houdt het duifje met zijn snavel in de drinkpot en dan zal het heel snel gulzig gaan drinken. De drinkpot weet het dan in de toekomst ook te vinden.

(foto 23)

- *Ringen*

Elke duif krijgt een eigen ring met het jaar waarin het geboren is en een eigen nummer om, een vaste voetring. De ring doe je om als de duif een week oud is. De rest van zijn leven blijft deze ring om zijn poot. Weet hij later een keer de weg naar huis niet, dan is via dat ringnummer te achterhalen waar hij thuishoort. (foto 24)

- *Vliegen*

Als een duif ongeveer vier weken oud is, begint hij met vliegen. De eerste dagen vliegt het naar de zitschapjes of bakken in het hok. De meeste hokken hebben een zogenaamde spoetnik aan het hok hangen. Dit is een soort metalen hokje aan het hok waar de duiven worden uitgelaten en weer binnenkomen. De duiven kunnen daar ook in zitten. Als de jonge duiven dit plekje hebben ontdekt, dan kunnen ze de omgeving leren kennen. Zitten ze na vijf dagen nog niet in de spoetnik, dan kun je ze er zelf inzetten. Na een dag of tien kun je de spoetnik open zetten, zodat ze er uit kunnen. Dit kan een paar dagen duren. Niet de duiven er uitjagen, maar gewoon geduld hebben. Zodra er eentje uit is, volgt de rest vanzelf.

Wedstrijden

Tijdens het vliegseizoen (eind maart tot eind september) doen de meeste postduivenhouders mee aan wedstrijden. Voordat een duif hieraan kan meedoen, moet hij goed getraind zijn. Dit kunnen de liefhebbers zelf doen, maar er worden ook speciale 'opleevluchten' georganiseerd door de verenigingen en afdelingen waarbij de liefhebbers zijn aangesloten. Als je jonge duiven al flink om het huis vliegen en je ze soms niet meer ziet omdat ze zover weg zijn, kun je de duiven ook zelf trainen door ze een stuk weg te brengen. Je begint met een afstand van ongeveer 3 kilometer, dan 5 en dan 10. Komen ze goed naar huis, dan mag je ze veel verder wegbrengen.

- *Categorieën*

De eerste wedstrijden in het seizoen worden gehouden met 'oude duiven'. Oude duiven zijn alle duiven die niet in het betreffende jaar zijn geboren. Vanaf juli worden ook wedstrijden met jonge duiven gehouden.

Behalve het verschil tussen vluchten voor jonge en oude duiven, worden de vluchten ook ingedeeld naar afstand.

Vitesse:	tot 300 km
Midfond:	tussen 300 en 500 km
Eendaagse fond:	tussen 500 en 800 km
Marathon:	boven 800 km

De meeste postduivenliefhebbers specialiseren zich in een speciale categorie. Duiven die namelijk erg geschikt zijn voor vitessevvluchten (sprinters), zijn vaak minder geschikt voor fondvluchten (marathonlopers).

- *Naar de lossingsplaats*

De duiven, die meedoen aan een wedstrijd, worden verzameld in de vereniging. Deze duiven hebben een chipring om de poot. Om de ene poot hebben ze dan een vaste voetring en om de andere poot een chipring. In de chipring staan de gegevens, onder andere het nummer van de vaste voetring van de duif. De poot van de duif waaraan de chip zit, wordt over een speciale antenne gehaald, waardoor de gegevens van de duif in een elektronische klok komen te staan. Daarna kunnen de duiven in een grote mand gezet worden. In één mand gaan ongeveer 25 duiven.

Deze manden worden in speciaal daarvoor bestemde vrachtauto's geschoven. Met deze wagens worden ze gebracht naar de plaats waar ze losgelaten zullen worden, de lossingsplaats. De duiven krijgen onderweg water en voer. Ook de temperatuur in deze zogenaamde duivencontainers kan geregeld worden.

(foto 25)

- *Naar huis*

Enmaal op de lossingsplaats krijgen de duiven eerst even rust. Samen met een weerbureau wordt vervolgens bekeken of het weer goed genoeg is om de duiven naar huis te laten vliegen. Als dat zo is, wordt een tijd afgesproken waarop alle duiven tegelijkertijd worden losgelaten. De wedvlucht is begonnen. Nu is het wachten tot jouw duif naar huis komt!

(Foto 26)

- *Constateren*

De liefhebber heeft thuis een elektronische klok waarin alle nummers van de duiven, die hij laat meedoen aan vluchten, zijn ingevoerd. Dit apparaat is verbonden met een antenne. Deze antenne wordt in de buurt van de invliegopening van het hok bevestigd. Wanneer de duif aankomt en het hok ingaat, komt hij voorbij deze antenne. De chip aan de poot geeft een signaal door naar het apparaat. De duif is geconstateerd.

- *Wie heeft gewonnen?*

Als heel veel duiven weer thuis zijn, gaan alle deelnemers met de klok naar de vereniging. De klokken worden uitgelezen in een computer en de uitslag kan gemaakt worden. De duif die het snelst heeft gevlogen, heeft gewonnen. Je kunt winnen in je vereniging, maar ook in een kring van verenigingen, in je afdeling en zelfs nationaal.

Verdwaalde duiven

Soms lukt het een duif niet om de weg naar huis te vinden. Meestal gaat hij dan een ander hok binnen. Omdat alle duiven een eigen ring hebben, is via een computerdatabase eenvoudig te achterhalen van wie de duif is. Op de site van de NPO, www.duivensportbond.nl, kun je in het blokje 'Duif gevonden?' dit nummer intypen en zo de eigenaar vinden.

Met postduiven beginnen

Wanneer je met de postduivenhobby wilt beginnen, kun je je het beste aanmelden bij een vereniging in jouw buurt. Op www.duivensportbond.nl kun je alle plaatsen vinden waar een vereniging zit. Vraag in die vereniging of iemand je verder kan helpen met het opstarten van je nieuwe hobby!